

Előfizetési árak:

Félévre . . . 80 Leu
Negyed évre . . . 40 Leu
Egy hóra . . . 14 Leu
Külföldre egy évre 280 Leu
Hirdetés — Nyílttér
díjszabás szerint.

SZÉKELY UJSÁG

egyesülve a SZÉKELY HIRLAP-pal.

MEGJELENIK MINDEN VASÁRNAP REGGEL.

A
SZÉKELY UJSÁGOT
Néhai Molnár Emil
a
SZÉKELYHIRLAPOT
Bíró Lajos alapította.

Felelős szerkesztő és kiadó:

Kovács J. István

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

KOVÁCS-HIRLAPIRODA, Str. Gen. Avarescu
(volt Gábor Áron-utca) 1. szám.

Főszerkesztő:

Dr. I. Diénes Ödön

Kontár veszedelem.

E lap hasábjain nem egyszer tettük már szóvá a kisiparosok legnagyobb ellenségét: a kontárkérdést. Legújabbán már a kereskedők részéről is feltör a panasz, hogy vannak kontár kereskedők is.

Rámutatunk arra a nagyarányú veszteségre, amely az iparendéellyel bíró kisiparosságot éri az által, hogy a kontárok egész hada szabadon üzi mesterségét és — egy nagyon csekély eset kivételével — az illetékes hatóságok nem törődnek vele. Azt bizonyítja az is, hogy eddig egyetlen egyszer sem fogantatottak olyan intézkedést, amely példaként szolgált volna és egyben elégtétel lett volna az adófizető, törvényes alapon működő kisiparosságnak. A kontároknak nálunk ugyanis minden szabad. A nyilvánosság előtt folyik a kontárok munkája és senkinek sem jut eszébe törvényes keretek közé szorítani ezeket a parazitákat, akik nemcsak a kisiparosok nyakán élnek és a kárukra, hanem megkárosítják az államot is. Ebben az ügyben elnézőnek és gyengének bizonyult velük szemben mindenki, mivel az eddig ellenük alkalmazott intézkedés egyenlő a semmivel, sőt ilyen intézkedést egyáltalában nem is hajtottak végre, nem vetették komolyan és ennek tudható be, hogy e miatt a veszedelem miatt ma már több a kontár, mint az iparendéellyel bíró iparos.

Legújabbán pedig az idegenből jött házalók lepik el a házakat és nem is beszélve arról, hogy legtöbbször engedélye nincs, kárt okoz az itteni kereskedelemnek. Senki sem ellenőrizi, hogy vajon milyen alapon árulnak ezek a jövevények s keresik fel a lakosságot, irodákat és mindenféle adnak el zseb-kendőtől kezdve mindenféle cikket a városban, amelynek adófizető kereskedői vannak és így ki vannak téve annak a tetemes kárnak, amit ezek okoznak nekik. Érvényesüljön itt is az a szokás, hogy a város területén csak azok árulhatnak valamit, akik ott engedéllyel bírnak és adót fizetnek. Ezt követeli a helyi adófizető iparosok és kereskedők érdeke! A rendőrség pedig legyen résen, hogy azokat az utazókat szólítsa fel a távozásra, akik magánosoknak jönnek eladni. Tessék egy erős ellenőrzést bevezetni az ide érkezett utazóknál és aki nem tudja igazolni, hogy kereskedőknek jött eladni, azt tessék eltüntetni attól, hogy itt minden törvényes alap nélkül kereskedelmet üzzön. Végeredményben annyit elvár ennek a városnak polgársága, hogy megvédjék őket ezektől a betolakodóktól és a lakosságot megkárosító elősdiéktől.

— Községi választások előtt. A megye 124 községéből 62 községben sikerült a Magyar Párt vezetősége és a kormány, illetve a román pártok képviselőivel az egységes listát összeállítani. Ezekben a községekben a községi választásokat június 15—22 napok közötti időre tűzték ki. A többi községekben a kormány-képviselői túlzott igényei miatt egységes lista nincs és így egyelőre választások sem lesznek.

Az 1932. évi adóhátrálék

50 százaléka is adóbonnal fizethető.

Az évi 4 százalékos kamatozású adóbonok árfolyama feltűnő módon visszaesett az utóbbi időben a bucuresti értéktőzsdén. Volt olyan tőzsdénapi, amikor a 100 leu névértékű adóbonokért még 30 % -át sem adták meg. Ilyen körülmények között az adóbonok elvesztették tulajdonképpeni szerepüket és jelentőségüket, mert az állam hitelezői, akik többmillió követelésük kiegyenlítését remélték az adóbonokkal, nem hajlandók a névérték egyharmada alá csökkent adóbonokat a szállítások ellenértékéért elfogadni.

Victor Slavesco pénzügyminiszter sorozatos tárgyalásokat folytatott le a helyzet megoldása és az adóbonok árfolyamának feljavítása érdekében és a tárgyalások eredményeként határozta el, hogy

kiszélesíti az adóbonok felhasználási lehetőségét.

A pénzügyminiszter — mint tudvalevő — engedélyezte, hogy a szeszgyárok az 1931 év előtti szeszadó-hiteleiket az állammal szemben adóbonokkal egyenlítsék ki. A szeszgyáraknak az állammal szemben szeszadóból fennálló tartozásuk összege körülbelül 200 millió leu. A jelentős összeg fedezésének hatása alatt élénk kereslet indult meg az adóbonok iránt, ami természetesen megjavította ennek az értékpapírnak az árfolyamát.

A pénzügyminiszter most elhatározta azt is, hogy

az 1932. évi adóhátrálékok ötven százalékát szintén adóbonokkal fizethessék az adófizetők,

míg a tartozás másik ötven százaléka készpénzzel egyenlítendő ki. Az adóbonok kibocsátásáról szóló törvény kifejezetten kimondja, hogy a bonokkal csak az 1931 év előtti adóhátrálék fizethető és éppen ezért a pénzügyminiszter törvényjavaslatot dolgoz ki, amely kiterjeszti a fizetési lehetőséget az 1932. évi adóhátrálék ötven százalékára is. Ez a törvényjavaslat egyben

intézkedik majd az 1932—1933. évi állami költségvetésből származó összes állami tartozások rendezéséről és likvidálásáról is.

A pénzügyminisztériumnak ez az elhatározása, amellyel az adóbonokkal való fizetési lehetőséget kiszélesítette, kedvező befolyással volt az adóbonok árfolyamára. Az adóbonok árfolyama egyetlen nap alatt a bukaresti értéktőzsdén hét ponttal emelkedett, a korábbi 30 leurol 37 leura, majd lassú hullámlás után a 35 leus árfolyamon állapodott meg. Az adóbonok felhasználási lehetőségének kiszélesítése örömet keltett az érdekeltek körében.

Ünnepségekkel telt el a mult vasárnap délutánja.

A város kultúrtaársadalmi élete a mult vasárnap délután kivette a részét az ünnepségekből. És dicséretre méltó mozzanatként kell feljegyezni, hogy a közönség igyekszik ezen a téren is kötelezettségének megfelelni. A mult vasárnap délután pld. három helyre is kellett „szakadnia” a közönségnek. Három órai kezdettel az árvaházban volt műsoros délután, d. u. 4 órakor a Mercur sportegylet tartotta a pályaszentelőjét, 5 órakor pedig a KSE. vívta a ligabajnoki mérkőzését a braşov-i Cfr-rel és mindhárom olyan eseménye volt a városnak, hogy a magával küzdő kultúrembernek sorsot kellett huznia, hogy melyiket szeresse, melyiket pártolja, melyiket ne sértse meg. És mindháromnak szép közönsége volt. A napi élet krónikása látva ezt, bámulva hegyezte meg a ceruzáját és jegyezte fel, hogy a város közönsége megérdemli a jobb napok virradását, mert e nehéz időkben képes még áldozathozatalra és tud még a szépet és jóért lelkesedni.

Az árvaházi délután.

Tudvalevő, hogy a hatvanestendős multa visszatekintő Erzsébetárva leány nevelő intézet az utóbbi évek nehéz gazdasági viszonyait annyira megsínylette, hogy már-már összeroskadás előtt állott a város eme szép hivatásu humánus intézménye. Al-dassék az Ur, hogy a tomboló viharok között is akadnak bátor hajósok, akik megmenteni próbálják a süllyedő hajót. Az árvaház vezetősége és jötevői között is akadnak nemes szívű emberbarátok, akik odaállottak a kormányhoz és okos tanácsukkal, szíveket mozgató munkájukkal áldozattétellel hívták fel a közönséget és ideig óráig sikerült az árvaházat megmenteni. A szombati kultúr-esték után, a mult évi sikeren felbuzdulva — az elmúlt vasárnap délután műsoros kerli összejövetelt rendezett a lelkes rendezőség az árvaház udvarán s örömmel láttuk, hogy a siker most sem maradt el.

A kerti délutánt a gyermekek júniusi karnevállja vezette be. A felvonulás a város főteréről kezdődött és bájos jelenet volt a virágos babakorzó: a sok kedves, apró gyermek, mint az élet kacagása, bontott derűt és vígságot az árvaház kertjében, melynek asztalainál zajos élet indult meg.

Kedves része volt a műsornak az árvák jelenete, akik különböző jelmezekben versikkelkel köszöntötték a közönséget.

A jó kedv hangolásáról a boron kívül Turóczy Árpád kántor albisi uri cigányzenekara gondoskodott nagy hozzáértéssel kedves muzsikájával. Elismeréssel kell szólnunk e derék zenekarról azért a nemes cselekedetért, hogy egyszeri hívásra eljött az ünnepélyre és nem fogadott el még egy vacsorát sem a közreműködésért. A hangulatos kerti mulatság a késő éjszakai órákig tartott. Csak illusztráljuk a kifejlődött jókedvet, ha megemlítjük, hogy éjfél felé a komolyságaról ismert Dobál Lajos veszi kezébe a vonót és a fárasztó orosz táncot lejteli el felzúgó tapsok között.

(Az árvaház vezetőségének az ünnepélytel kapcsolatosan beadott részletes közönetnyilvánítását tárgyhalmaz miatt jövő számunkban hozzuk.)

Pályaszentelő.

A város másik ünnepélye volt a Mercur sportegylet pályaszentelője, mely d. u. 4 órakor díszfelvonással kezdődött a Kereskedők Köre főtéri helyiségétől.

A menet az egyesület atlétái nyitották meg, utánuk a Mercur futbalistái mentek zöld-fehér sportingükben, majd a braşov-i Spárta egyesület játékosai, azután pedig a kereskedő kör tagjai, a kiskereskedők kongresszusának résztvevői következtek. Az uton az Önk. Füzöltő Egylet fuvózenekara muzsikált.

A kantai pályán már várta a felvonuló menetet a gyülekező közönség s a felállított sátrakban pedig lelkesen szorgoskodott a háziasszonyok serege.

A menet leérkezve a pályára, pillanatra elülnek az öröm hangjai, hogy meghallgassák Dávid Dezső kereskedőköri elnök tartalmas megnyitó beszédét. Ezután kezdetét vette a szentelési ünnepély, melyet Kovács András képezdei igazgató végzett, a keresztényi alapon álló munkára buzdítva az ifjúságot.

Az avatás után az atlétikai mutatványok következtek, amelyben Ferenc József, Kicsid István, Kovács János, Léva Lajos és Rác Dezső tűntek ki.

A Mercur és Spárta mérkőzése 4:2 (2:2) arányban végződött az előbbi javára.

Az ünnepséget a tánc rekesztette be.

A bankok köréből.

A Sibiu-i Általános Takarékpénztár is megkezdte a betétesekkel való egyezkedést.

A 100 millió is jóval felüli saját tőkével rendelkező Sibiu-i Általános Takarékpénztár, ez a jó bonitású, nagy szász intézet is megkezdte az új konverziós törvény 52. szakasza szerinti a betétegyezségeket.

A Trei-Scaune-i Takarékpénztár 40%-ot ad betéteseinek 17 év alatt.

Vármegyénk e régi. patinás hírű intézetét is súlyos helyzetbe hozta az új konverziós törvény, miután kölcsöneinek javarésze mezőgazdasági konverzió alá esik. — E hír olvasóinkat azért érdekelheti, mert ez az intézet ugyszólván testvérintézete a Tg.-Săcuesc-i Takarékpénztárnak. — Egyforma a saját tőkéjük, betétjeik és kihelyezéseik. — Mint értesülünk, a Trei-Scaune-i Takarékpénztár igazgatósága előző alapos számítások és kalkulációk folytán 40%-ot ajánl betéteseinek, mely összegeket 10, illetve 17 év alatt olyan részletekben fizeti vissza, mint ahogy azok az adósktól befolyának.

A Braşov-i Népbank is megkezdte a törvény szerinti betétegyezségeket.

Mint értesülünk a Braşov-i Népbank, mely intézet korábban 40%-os kényszer-egyezséget kötött hitelezőivel, az új konverziós törvény értelmében el azon jogával, hogy igénybevehesse az új konverziós törvény szerinti intézkedéseket s kényszer-egyezségen kívül a konverziós törvény keretein belül egyezzen ki betéteseivel. — Nevezett bank ebben ázirányban már meg is tette a szükséges lépéseket.

TUDJA ÖN, milyen egeket ostromló hegyormok és feneketlen mélységek között lebeg az egész élet?

TUDJA ÖN, milyen kevés ember él a földön? Mindössze annyi, hogy beleférnek egy gömbkilométeres kockában.

TUDJA ÖN, mit jelent a malária? Olaszul malária-t, azaz rossz levegőt.

TUDJA ÖN, miért Napoli a neve a Vezuv városának? Mert új várost: neapolist kellett alapítani a régi helyén.

TUDJA ÖN, hogy mit jelent a tarantella? Jelenti Tarantó városát, jelent egy mérges pókot és azt a táncot, amelyet azok jártak, akiket ez a pók megcsipett, nehogy álomba merüljenek, amiből nem volna ébredés.

TUDJA ÖN, ki volt Loyala Ignác? Spanyol katona, aki egy ütközetben súlyos láblövést kapott. Lábadozása idején látomásai voltak és azok sugallatára alapította meg a híres jezsuitarendet.

TUDJA ÖN, hol keresse és hol találja meg mindazt, amit Földanyánkról tudnia kell? Van Loon könyvében: **NEZZ KÖRÜL A FÖLDÖN.**

Kapható a KOVÁCS-hírlapiroda könyv és papírüzletben Tg.-Săcuesc—

Felső-Trei-Scaune kereskedői impozáns naggyűlésen tiltakoztak az ellen, hogy őket elcsatolják.

A vajudó kereskedelem jalkiáltása hangzott el múlt vasárnap városunkban ahol a felső-vármegye kis kereskedői és a város kis iparosai jöttek össze, hogy sérelmeiket és panaszait odakiáltásák a nem törődő gazdasági politikai faktorok fölébe.

A kongresszust a Kiskereskedők Országos Szövetsége hívta egybe s azon a kerületi elnök, Dávid Dezső elnököt. Az egybegyűlt kereskedők zsufolóság megtöltötték a Kereskedők és Kereskedő Ifjak Köre főtéri klubjának tanácskozó termét s nagy csendben hallgatták meg Urmay Sándor szövetségi titkár jelentését, mely a sorozatos panaszokkal és ismert sérelmekkel dobantott a szívekbe. — Ilyen egyik gyorsan orvoslandó sérelem a „patenta iixa” igazságtalan kivetése, mely a gazdasági helyzet leromlása folytán mérsékelendő, mert amikor 3 évvel ezelőtt kivetették ezt az adót, akkor a helyzet rózsásabb volt, mint most, amikor tömegesen gördülnek le a kereskedések redőnyei a terhek sulya és az üzlettelenség miatt. A kivetés sem arányos a teherbíró képesség megállapításánál, mert az adókiróvnál magasabb százalékok vesznek adókulcsul az adókiivetők, mint a többi foglalkozási ágaknál.

Dávid Dezső elnök ezt az előterjesztését példákkal világította meg s megjegyzéseit Balázs főtitkár jegyzőkönyvbe foglalta, hogy a szövetség a minisztériumnál megtehesse a lépéseket.

Fontos kérdését képezte a naggyűlésnek a cukorelosztás körül felmerült sok mizéria. A cukortörzstnek rövidlítását jellemzi a cukorelosztás rendszertelensége. Ugyanis egyes helyeken, ahol cukor lerakot van, ott a szállítás, fuvar nem képez gondot, azonban a falusi kiskereskedőknek, akik 10, 20, 30, 40 kmnyire laknak a lerakattól, azoknál a fuvarozás ugyszólván felemészti azt a csekély százalék nyereséget, amiről a cukornál beszélni lehet.

Itt a falusi kiskereskedelem érdekeiről van szó és fontos, hogy ennél az árunál magasabb hasznót biztosítanak, hogy így a fuvarozással felmerülő költségek is megtérüljenek. Ezt a kérdést Balázs főtitkár ismertette részletesen és fenti értelemben határozati javaslatná emelték, mint sürgős orvosolni valót.

A következő kérdés azon országos sérelem, mely a papirkereskedelem megélhetését keresztezi a kormány rövid áto kereskedelmi politikája miatt. Tudvalevő, hogy a nemzeti parasztpárt elrendelte az iskolákban a tan-szövetkezetek bevezetését s a tanító, mint valami kereskedő megrendeli és eladja az iskolai szereket, papírt irkát, írót, tollat, könyveket, szóval mindazt, ami eddig az írószerkeskedések megélhetését biztosították. Eladja olyan százalékkal, amivel letőri a papirkereskedelem árait, mert neki nem kell adót, házbert, városi taxát, betegsegélyzőt és sok egyéb, társadalmi kötelezettségek-ből eredő megadóztatást fizetni.

A szövetség e sérelem orvoslását szintén felvette a programjába és megtette a lépéseket a minisztériumban, ahol meg is ígérték az ügy kedvező elintését. Közben azonban a kormány megbukott és minden maradt a régiben. Dávid Dezső elnök javaslatára a kiskereskedők kongresszusa az ügyet újból megsürgetni és az orvoslást minél hamarabb az illetékes minisztériumban ki-eszközölni, — határozta el.

A kongresszus az Unitas-szervezet és egyéb, a kereskedői érdekeket érintő kérdések letárgyalása után a naggyűlés legfontosabb és tulajdonképpen ebben e kérdésben messze vidékről is összesereglett kereskedők kívánságára tárgysorozatra kitűzött kérdésében döntött és foglalt állást az iparkamara hovátartozandósága felett. Amint tudvalevő, az iparkamarák átszervezésénél a Székelyföld kereskedőit nagy sérelem érte azzal a felvetett tervvel, hogy megyénket, amely eddig jól megfert és sok anyagi előnyét élvezte a Târgu-Mureş Kamarának, át akarják kapcsolnia a braşov-i kamarához. E kérdést Dávid Dezső elnök ismertette részletesen és felhívta a jelenlévőket, hogy akarják-e ezt a méltánytalanságot?

Az elnök szavaira a jelenlévő kis kereskedők és iparosok, mint egy ember kiáltották az elnök felé:

— Nem! Nem akarjuk! Kívánjuk tovább is a Târgu-Mureş-i kamarához való tartozást!

Ezután elnök a leszavazott felsőháromszéki kereskedők szavazatát ismertette és jelentette nagy éljenzés közben, hogy nem akadt egyetlen kereskedő sem, aki a braşov-i kamarához való csatlakozást kívánná, mert ez érdekeit sérti, megélhetését alapjában veszélyezteti. A leszavazott 330 kereskedő között 327 volt egyéni cég, 3 pedig szövetkezet.

E kérdésnél Kovács István ipartestületi elnök állott fel és nagy tetszés mellett olvasta fel a helybeli iparosok memorandumát, melyben egységesen kívánják, hogy hagyják meg a vármegye kereskedőit és iparosait a Târgu-Mureş-i Kereskedelmi és Iparkamara kebelében, mert ennek élvezték a multban jótéteményeit és ez alatt akarnak működni a jövőben is. Felolvasta a megyei ipartestületek hasonló állásfoglalását is. A kongresszus, elnök javaslatára táviratilag is értesítette erről az impozáns állásfoglalásról a kamarát és egyben üdvözlétet tolmácsolta a gyűlésből kifolyólag.

Az indítványok során Krassovszky Rezső polányi kereskedő felvilágosítást kérve az Unitas szervezetről, felhívta a Szövetség figyelmét a kontár, egyik közbeszólo találó megjegyzése szerint: a „fekete” kereskedőkre, akik iparengedély, cégbejegyzés nélkül áru ják portékájukat és rontják a tisztességes kereskedelmet. Balázs főtitkár válaszában megnyugtatta a felszólalót, hogy e kérdésben a Szövetség tett már lépéseket és jövőben is megtesz mindent a kontárok letörésére.

Ezek után elnök a közgyűlést be is zárta.

Tanügy.

Megkezdődnek a vizsgák.

Iparos tanonc iskola vizsgája kedden d. u. 4 ó.-tól kezdődik, amelyre a mesterurakat is szívesen látja az — Igazgatóság.

Az állami el. iskola vizsgái 13-16-ig lesznek a d. u. órákban. Zárünnepély jun. 24-én d. e. 10 órakor lesz.

A román kath. gimnázium I. osztályába lépők felvételi vizsgát tesznek a magyar és román nyevből (írás, olvasás, beszédgyakorlatok) továbbá a számtanból (a négy alaptművelet). A felvételi vizsga ideje: június 21—22. Szükséges okmányok: születési anyakönyvi kivonat (a jegyzőtől), keresztleve, iskolai bizonyítvány vagy valamelyes igazolvány arról, hogy az illető az elemi iskolának legalább 4 osztályát elvégezte. A vizsgadíj 80 leu, melyet méltányos esetben az igazgatóság elenged. A tanuló hozza magával — ha van, román és magyar olvasókönyvét. Írásbeli érdeklődésre, válasz-levelezőlap mellékelésével részletes tájékoztatót ad a Târgu-Săcuesc-i román kath. gimnázium igazgatósága.

Rövid tájékoztató

a hajduböszörményi ref. Bocskay-gimnáziummal kapcsolatos Kálvineum fiuinternátusba az 1934/35. iskolai évre való felvételre.

I. A 120 tanuló befogadására modernül berendezett internátusba felvétetnek ingyenes és kedvezményes helyekre az oly ref. lelkész és tanító árvák, akik középiskolai tanulmányaikat a hajduböszörményi ref. Bocskay-gimnáziumban kívánják folytatni s a Kálvineum igazgatótanácsához címzett s az alábbi mellékletekkel felszerelt kéreléseiket a Kálvineum igazgatóságához (Hajduböszörmény) legkésőbb f. évi július 5-ig beterjesztik. A II—VIII. osztályba menendők mellékeljék az előző osztályok sikeres elvégzését igazoló tanulmányi értesítőjükhöz kívül a szülők vagyoni állapotát igazoló hatósági bizonyítványt, lelkészi ajánlólevelet a folyamodó családi és vagyoni viszonyairól, orvosi igazolványt a növendék testi és szellemi egészségéről s egy nyilatkozatot arról, hogy az árva neveltetési segélyéről az intézetben való tartózkodás idejére a gyámok az intézet javára lemondanak. Az I. osztályba lépő tanulók a fenti hatósági, lelkészi, orvosi és gyámi bizonyítványokon, illetőleg nyilatkozaton kívül mellékeljék valamely hazai elemi népiskola IV. osztályának sikeres

elvégezéséről szóló bizonyítványukat, továbbá születési és újraoltási bizonyítványukat.

II. A fizetési helyekre magukat felvételt kívánó tanulók az iskolai bizonyítványon kívül csak az orvosi bizonyítványt mellékelik s kérésüket szintén a Kálvineum igazgatóságához (Hajduböszörmény) f. évi augusztus 1-ig kötelesek benyújtani.

III. Fizetendő internátusi díjak egész évre: 500 pengő, beiratási és orvosi díj címen 50 pengő és 5 kgr. házi szappan, vagy ennek beszerzési ára. Ref. lelkészek — kik az ORLE-nek tagjai — az internátusi díjban csak 450 pengőt fizetnek. A díjak negyedévenként előre, vagy külön engedély esetén havonként fizetendők.

IV. Ugy az ingyenes és kedvezményes, — mint a fizetési helyekre a felvétel csak egy tanévre vonatkozik.

V. A Bocskay-gimnázium human jellegű, — s így az V–VIII. o.-ban a görög nyelvet tanítják s ezt az ingyenes és kedvezményes helyekre felvett árvák kötelesek is tanulni, azonban a többi V–III. o. növendékek a görög helyett a francia nyelvet is választhatják.

VI. Ugy az internátusra, mint a gimnáziumra vonatkozó részletes és bő felvilágosítással és tájékoztatóval — írásbeli megkeresésre — bármikor szívesen szolgál

Hajduböszörmény, 1934 május hó 31.

Köblös Samu

a Bocskay-gimn. és Kálvineum igazgatója.

SPORT.

ACFR—KSE. 2:1 (1:1)

A ligabajnoki selejtező mérkőzés városunkban folyt le, azonban a bíró erejételensége és pártoskodása a Cfr. részére szerezte meg az egy gól-különbséget. Az egész mérkőzés KSE főenyben folyik, csak az indokoltanul megítélt 11-es segít a vendégjátékosoknak. Ez a körülmény, valamint a Cfr. játékosainak durvasága nagy kavargást idéz elő a közönség soraiban és tettegekre kerül a sor, ha a rendőrség nem lép erélyesen fel. Különben a játékot a KSE vezetősége megövtá.

KSE.—B.M.T.E. 2:1 (1:1)

Barátságos mérkőzés. A játékot általában a mi játékosainknak lanyhasága jellemzi. A jun. 8-iki nap egyébként országos sportnap volt, így városunkban e mérkőzés mellett voltak atlétikai számok is. Soós József a gerelyben országos rekordot javított.

Atlétika.

A junius 8-án megrendezett országos sport-napnak nagy sikere volt a K. S. E. számára is, amennyiben Soós József ezuttal 2 országos rekordot dobott.

Örömmel adunk erről hírt azzal, hogy e nem mindennapi esemény biztató jel a braşov-i július 7-én és 8-án tartandó nemzetközi atlétikai versenyhez, ahol Soós József ref. lelkész, a KSE büszkesége, nem kisebb ellenféllel veszi fel a küzdelmet, mint a német dekalion világrekorderrel, Siewerttel és a magyar országos dekalion rekorderrel, Bácsalmával. Értesülésünk szerint a két országos rekord hitelesítésére a KSE megtette az intézkedést.

100 méteres síkfutás.

- I. Szurd Benjamin 12 mp.
- II. Toth Ernő 12.2 mp.
- III. Turóczi István

Távolugrás.

- I. Fülöp Sándor 5 m. 45 cm.
- II. Sera Imre 5 m. 30 cm.
- III. Turóczi István

Gerelyvetés:

I. Soós József 57 m. 75 cm. Országos rekord!

1500 m. síkfutás:

- I. Szurd Benjamin 4 p. 52 mp.
- II. Turóczi István 5 p. 10 mp.

Kétkezes gerelyvetés:

I. Soós József jobb kézzel 57 m. 75 cm., ballal 30 m. 70 cm. Összesen 88.45 cm. Országos rekord!

A versenyzők közül dicsőretet érdemel Szurd Benjamin, aki szép stílusban futva könnyen győzött 1500 m.-en a még ifjúsági Turóczi-val szemben. Mind a kettő határozott tehetség s csak szorgalmas munkájuktól függ a tovább haladás lehetősége.

— A KSE köszönete. A KSE vezetősége ezúton mond köszönetet mindazon lelkes házi asszonyoknak, akik a jubiláris ünnepély alkalmával a KSE-nek bármivel segítségere voltak. A jó Isten áldja meg mindnyájukat s a jövőben is kísérelje áldás és megértés a munkájukat.

HIREK.

— Csak románul. A rendőrség közölte a szerkesztőségünkkel, hogy felsőbb rendeltre a helységek és utcák neveit románul közöljük a lap hasábjain.

— **ÖFELSÉGE** visszatérésének évfordulóját, jun. 8-ikát az egész országban nagy ünnepséggel ülték meg. Városunkban délelőtt istentisztelet, diszfelvonulás volt, este pedig fáklyás menet.

— A gimnázium és tanítóképző évzárója. Jun. 10-én, vasárnap d. u. 4 órakor a róm. kath. gimnázium és tanítóképző évzáró tornaiünnepélye, melyre felhívjuk a közönség figyelmét.

— Minden kiállításra érvényes az utazási kedvezmény. A CFR vezérigazgatósága beleegyezett abba, hogy a jövőben mindazok, akik valamilyen vásáron, vagy helyi jellegű kiállításon, mint kiállítók, vagy látogatók részt vesznek, a kedvezményeket mindenféle formalitás mellőzésével élvezhetik. Mindössze azt írja elő, hogy a vasuti jegyeket le kell bélyegeztetni és láttamoztatni az illető vasuti pénztáraknál a külön rendelet értelmében, amelyet a vasutigazgatóság esetenként ki fog adni. E formalitás alól is fel vannak mentve azonban mindazok, akik a most Bucureşti-ben folyamatban levő testnevelési kiállításra és a Muncă noastră romanească kiállításra utaznak.

— Kétezer leu értékű áru szabadon importálható. A pénzügyminisztérium közölte valamennyi vámhivatalal, hogy megengedi kontingentalási autórizációk nélkül való behozatalt bármilyen egy szállítmányban érkezett árunak, amelynek értéke nem haladja meg a kétezer leut, beleértve a vámilletékeket is.

— Ujabb határidő a lakbérszerződések illetékezésére. A központi bélyegbizottság — min. Bukarestből jelentik, — elhatározta, hogy a lakbérleti szerződések határidejét 1934 junius 23-ig meghosszabbítja.

— Farkasok garázdálkodnak a hegyek alatt. Junius 4-ikére virradó éjszaka farkasok törtek be Ghelintá (Gelence) község szélébe s a Máté-fele fűreszgyár körüli elterülő réten két lovat szaggattak szét. Az elszaporodott farkasokra felhívjuk Göttinger vadászszepektor figyelmét.

— Leszállították a munkakamarai illetékeket. A pénzügyminisztérium rendeletben értesítette a pénzügyigazgatóságokat a munkakamarai illetékek leszállításáról. A rendelet szerint már május hónapra az eddig 0.3 százalékos munkakamarai illeték helyett csak 0.15 százalék, tehát fele fizetendő. Természetesen április hónapra még a régi kamarai illetéket szedik be a pénzügyigazgatóságok.

— A kereskedelmi kamara figyelmeztetése. Arról értesült a tg.-mureşi Kereskedelmi és Iparkamara, hogy a cégjegyzés megtörténtét ellenőrzendő megjelent egy tusnádi mészárosmesternél egyik titkára s a mészárosmester ellen büntetést helyezeti kilátásba. A tg.-mureşi kamara figyelmezteti az érdekelteket, hogy bár a cégjegyzési kötelesség elmulasztása büntetést vonhat maga után, a kamara mindeztideig egyetlen tisztviselőjét sem küldte ki ellenőrzési utra. Ha tehát valaki, mint a kamara tisztviselője jelenik meg valakinél, az valószínűleg visszalelést követel s ezért az illető kereskedő, vagy iparos igazoltassa őt s ha nem tud felmutatni egy a kamara által kibocsátott és bélyegzővel, elnöki és főtitkári aláírással ellátott igazoló iratot, adja át azonnal a rendőrségnek, illetve a csendőrségnek.

— A küküllőmenti bortermelők szindikátusa által Mediaş folyó évi március hó 16-án rendezett borkiállítás alkalmával, az 1933. évi termelésű savanyu borok vegyítéséhez a Répáti borviz kitűnőnek találtatott, a savanykás izű bort kedvezően megédesíti. A kiállítási bizottság megállapította, hogy az összes kiállított ásványvizek közt a Répáti borviz felel meg legjobban az 1933. évben Băznán, Bolkácson, Mediaş Miklósteica, Asszonyfalva és Muzsnán termelt borok vegyítéséhez.

Ma, szombaton este tartandó árva-házi est műsora:

1. Nyitány. Játsza Moldovean Sándor zenekara.
 2. Felolvasást tart: Dr. I. Diénes Jenő.
 3. I. Versenydarabját énekli a Nagyszerleget nyert Református Dalárda Schmelzer Béla karnagy vezetésével.
 4. Magánjelenetet ad elő: Szabó Sárika.
 5. Saját költeményeiből felolvas: Koncz Béla.
 6. II. Versenydarabját énekli a Ref. Dalárda.
- Konferál: Dr. Vargha Lajos.
Az estély rendezője az Árvaházi Vezetőség.

Jelentés

a Târgul-Săcuşesc-i Muzeum megalapításáról, létrejöttéről és annak állapotáról, valamint a megnyitás óta 1933 év végéig eltelt első évbéli gyarapodásról.

— Előterjesztve az 1934 márc. 12-én tartott Muzeumi Bizottsági ülésen Dr. Diénes Ödön elnök által.

A muzeum anyagi ügyeire is ki kell terjednie e jelentésnek. Nem pénztári jelentésként, hanem csupán a főbb anyagi vonatkozású adatokként.

A muzeum propagandájára és pedig nyomtatványok és postaköltségek volt kiadás 1929 évben 2555 Leu. Azután a berendezéshez szekrényekre, állványokra stb. volt szükség, 1933 év végéig beszereztek a következők: négy drb. üvegfedelű, fiókos állvány, egy hosszú asztal, két üvegoldalú szekrény, hét könyvállvány, egy madártartó állvány korláttal, két rovar, illetve pillangós szekrény, egy fegyvertartó falipolc, négy sötétképek vászonfüggöny, továbbá a fényképekre és más képekre üvegezés és részben keretezés. (A képekhez a keretek egy részét a közönség adományozta.)

Mindezen butorok és felszerelések eddig 18.120 Leuba kerültek. A kitömött madarak és állatokból 39 drb.-ot vásároltunk, a többi adomány. És pedig Brósz Emiltől vettünk 20 drb.-ot 2000 Leuért, Szabó Ödöntől 8 drb.-ot 1500 Leuért és Kézsmárky Józsefnél, amit ő maga vadászott, 11 darabot 1600 Leuért. Mindenikhez igen jutányosan jutottunk hozzá, ugyszólván csak a kimőmési költségeit térítettük meg ezeknek a tárgyaknak, melyek legfőbb diszei a muzeumunknak.

Volt ezenkívül pár ezer leu vegyes kiadás, összesen tehát majdnem 30.000 Leut költöttünk el eddig a Muzeumra.

Mindezen kiadásokra eddig volt fedezet. A Kaszinó 1927 évtől minden évben felvette költségvetésébe a muzeumi alapdotálását az 1922 évi jubileumi diszközgyűlés határozata szerint és hét éven át, 1927-1933 években összesen 9800 Leut fordított e célra.

Az 1929 évben kibocsátott felhívás folytán, átérve az eszme fontosságát, eddig 16 on járultak hozzá önkéntesen a muzeum alapításához alapítványaikkal és pedig kilencen buza értékben, heten készpénz értékben szóló kötelezvényekben, hat évi részletekben való teljesítési kötelezettséggel. A nagylelkű alapítók, kiknek a Kaszinó választmánya már köszönetet mondott, a következők:

I. Buzakötelezvények:

1. Pásztóhy Tibor ny. törvényszéki bíró	600 Kg
2. Vajna Andor birtokos	300 "
3. Imreh Lajos ref. lelkész	300 "
4. K. Bogdán Károly birtokos	240 "
5. K. Bogdán Géza ny. erdőfőtan.	240 "
6. Dr. Oláh Béla ny. járásbíró	240 "
7. Oláh Dániel v. kézdizsentléleki főesperes	240 "
8. Dr. Tamás Elek birtokos	240 "
9. Reményi Márton term. keresk.	240 "
Összesen:	2640 Kg

buza vagy ennek értéke, melyből eddig befolyt 380 Kg. illetve ennek értékébe 1440 L.

II. Készpénzkötelezvények:

1. Györgybiró Gergely ny. adóellenőr (Szent-katolna) amit egy összegben befizetett	2500 Leu.
2. Bartos Boldizsár ruhafestő	3000 "
3. Csiba Lajos műmalomberő	2400 "
4. Dr. I. Diénes Ödön ügyvéd.	3000 "
5. Kézsmárky József kereskedő	3000 "
6. Miklós Balázs bankigazgató	3000 "
7. Szép Ödön kereskedő	3000 "
Összesen:	19900 Leu

és ezekből eddig befolyt 6000 Leu.

A Târgul-Săcuşesc-i Takarékpénztár adományozott 1929 évben 1000 Leut, a Târgul-Săcuşesc-i diákok és ifjúság 1031 év nyarán rendezett nyári mulatságuk jövedelmét, 740

Leut szintén a Múzeum és Kulturház alap javára adományozták.

A Múzeum megnyitásakor és azóta, összesen eddig önkéntes kisebb adományokból befolyt év végéig 5571 Leu 50 b. összeg.

Mindezen pénzeket a Kaszinó takarékbetétekben helyezte el „Múzeum és Kulturház alap” címen és e betétek után még volt kamatjövedelem is több éven át. Az alap betétjeinek felhasználását, mint előbb említettem, 1931. júl. 25-iki választmányi ülés engedélyezte.

Ezek voltak az anyagi eszközök, melyekből eddig kiadásainkat fedezni tudtuk. Jelenleg, illetve dec. 31-én takarékbetéten volt 2800 Leu, ami a mai közgazdasági helyzet folytán álló, holt tőke, továbbá 204 Leu 25 b. készpénz a pénztárban.

Ezenkívül az alapító kötelezvényeink szerint hátrálékos követelések is aktiv vagyont képeznek, de ez még mindig kevés ahhoz, hogy e jelentés elején említett azon célkitűzésünk, hogy önálló Múzeum és Kulturházigyesületet alapítsunk, valóra válhasson a közel jövőben. Ehez még sok megértő lélekre, sok alapító tagra lenne szükség.

Mikor a Târgul Săcuiesc-i Kaszinó elhatározta Múzeumunk létesítését, ugyszintén később is voltak aggodalmaskodók, akik nem bíztak abban, hogy ezt az intézményt létesíteni tudjuk és felmerült az a kérdés is, vajjon a nagy székely intézményünknek a sepsiszentgyörgyi Székely Nemzeti Múzeumnak nem lesz-e kárára?

A következmények azonban megmutatták, hogy kitartó munkával, bizalommal sikerült a határozatot megvalósítani, intézményünk megvan és mint e jelentésből látható, városunk és a közeli vidék kulturájának előbbrevitelét célozza, napról-napra erősödik, gyarapszik.

Nem hihető, hogy a Székely Nemzeti Múzeumnak ártalmára lett volna alapításunk, mert joggal tételezhető fel, hogy ami van a mi múzeumunkban, abból semmi sem került volna soha a mi mozgalmunk nélkül sem a Székely Nemzeti Múzeumba, sem más múzeumba, ezen kívül aligha van ezidő szerint bármely oly tárgyunk, amilyen Sepsiszentgyörgyön már ne lenne.

Különbben is mindenre a helyi vonatkozású tárgyakra fektetjük a főszűrt. Múzeumunk falait tekintélyes részben Târgul-Săcuiesc és a vidék számottevő egyéneinek arcképei, régi városrészeket feltűntető képek, stb. foglalják el. Régi okirataink majdnem teljes számban a városi családainkra vonatkoznak. Természetrajzi, néprajzi tárgyu gyűjteményeink is túlnyomóan helyi vonatkozásúak.

SAVANYU BORT

főleg az 1933 évi savanykás izü bort

kedvezően megédesíti a

RÉPÁTI-borvíz

Kapható vendéglőkben és fűszerüzletekben.

Főraktár városunkban: **Lackó Ferencnél.**

Általában városunk és a közeli falvak történetére, megismertetésére, szemléltetésére vonatkozó muzeális tárgyak gyarapítása legfőképpen a célunk. Szóval, ezeknek itteni gyűjtése nem lehet olyan, ami kárhordozható lenne és aki nem ismeri, vagy felületesen látja célkitűzésünket, ítélni el azt és mondhatja reá, hogy munkánk az erők szétforgácsolását jelenti, amit eddig már több oldalról hangoztattak.

De az a körülmény, hogy itteni közönségünk és tanuló ifjuságunk láthat itt is múzeumot, habár most még kisméretűt, nem kicsinyelhető le kulturális szempontból.

Habár sok tekintetben még kezdetlegesek gyűjteményeink, ezen jelentésből, a felsorolt adatokból bizva remélhető, hogy állandóan fog ezentúl is gyarapodni és nagyra fejlődni. Adja Isten, hogy úgy legyen!

Kérem jelentésem tudomásul vételét.

Târgul-Săcuiesc-en 1934 évi március 11-én

Dr. I. Diénes Ödön

a Kaszinó és Múzeumi Bizottság elnöke.

Mindig divat nálam vásárolni,
mert cégem úgy árban mint kivitelben halad a korral.

Kivonat áraimból:

- 1 liter fodrász kölni viz Lei: 120.—
- 1 dl. eredeti Rodin, Lady, D'Argy kölni viz 25-től
- 1 tub fogpaszta Lei: 10.—től.
- 1 drb fogkefe Lei 10.—től.
- 1 drb retikül kisebb Lei: 25.—től.
- 1 drb retikül nagyobb Lei: 70.—től.
- 1 drb puder Lei: 10.—től.
- 1 drb Flit Lei: 10.—, Fly-Tox Lei: 13.—

KOVÁCS ÁRPÁD
illatszertára
(Főter, Vasut-utca sarok)

Könyvnap 1934.

Lambrecht Kálmán: Az ősemlék 380 oldal, Lexikon alak, fél vászonkötésben 150 L.

Gulácsi Irén: Fekete völgyek 800 oldalas regény, egész vászonkötésben 165 L.

Jókai Mór: Az aranyember. 450 oldal, centennáriumi kiadás, gyönyörű színes karborítékban 78 leu.

Szász Károly: A világirodalom nagy époszai, cca 1000 oldalas, hatalmas két kötet, diszes vászonkötésben 180 leu.

Makkai Sándor: Táltoz király. Ára egész vászonkötésben 144 leu.

Ady összes versei. Propaganda kiadás 600 oldal, egész vászonkötésben csak 120 leu.

Fenti árak csak a könyvnap héttől érvényesek, később 25%-al emelkednek.

Kaphatók a Kovács-hirlapirodában.

No. G. 596/1934.

Publicație de licitație.

Subsemnatul portărel delegat prin aceasta publică că în baza deciziei No. G. 596/1934 a judecătorei mixte Târgul-Săcuiesc în favoarea reclamantului firma Franco-Romana S. A. de Asigurări Generală Subdirecție din Cluj repr. prin avocatul dr. I. Diénes Jenő din Târgul-Săcuiesc pentru încasarea creanței de 2801 leu și acc. se fixează termen de licitație pe ziua 16 Iunie 1934 orele 3 p. m. în Târgul-Săcuiesc, la fața locului Str. Avram Iancu No. 2 unde se vor vinde prin licitație publică judiciară 2 vaci în valoarea de 5000 leu.

In caz de nevoie și sub prețul de estimare.

Târgul-Săcuiesc, la 29 Maiu 1934.

portărel del. C. Popescu.

A MOZI MŰSORA:

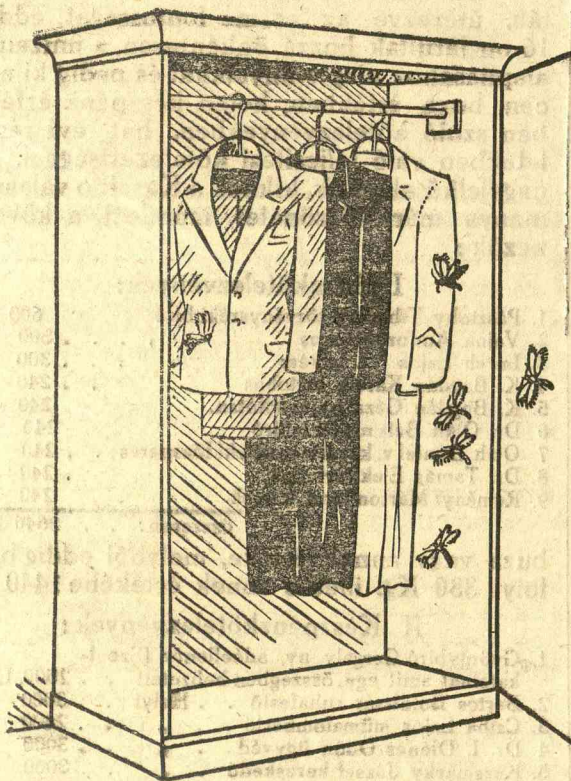
Junius 9—10-én, szombaton és vasárnap lesz bemutatva

Az ördög éjszakája, tengerész dráma.

Főszereplők: Fallulah Bankheard, Gary Cooper, Harles Leughton.

Minden vasárnap friss Híradó.

EREDETI »GRACIOSA« MOLYZSÁKOK!

Most indulnak
utjukra a
molyok

Jegyezze meg jól a nevet

Akar ön addig várni, míg a molyok tönkreteszik a téli ruháit?

GRACIOSA

Ha nem, akkor szerezze be

a

„GRACIOSA“

molyzsákot, mely leghatósabb ellenszere ruhái ellenségének.

Jegyezze meg jól a nevet: „GRACIOSA MOLYZSÁK“.

Tipografia „MINERVA“ nyomda (Târgul-Săcuiesc 1934.)